

a kereskedelmi miniszter. Igaz, — ugymond — hogy a posta jövedelmező intézmény, de a távirdák jövedelme mindig deficittel végződik. A telefon jövedelmezőségéről még nem lehet véleményt alakítani, mert a telefonhálózat kiterjesztésébe legutóbb igen nagy összeget fektetett bele az állam. A távirdahálózatot pedig szintén nagyobb területre kell kiterjesztenie és ez is újabb áldozatokat követel.

Végül *Batthyány* Tivadar gróf szólalt föl, azután az elnök az ülést berekesztette.

A kereskedelmi költségvetés tárgyalását holnap folytatják.

Reng a föld.

— Perzsia vagy Kis-Ázsia. —

(Saját tudósítónktól.) Budapestről, az ország minden részéről és a messzi külföldről táviratok érkeztek ma, amelyek olyan hatalmas földrengésekről hoznak jelentéseket, amelyeknek mérve és pusztítása ma meg sem állapíthatók. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a földrengés Kis-Ázsiából vagy Perzsiából indult ki és így természetesen ezeken a helyeken pusztított elsősorban és legnagyobb mérvben. Hogy milyen hatalmasan rázhatták meg ezeken a helyeken a lökések a földet, bizonyítja, hogy a lökések Európa legtávolabbi részeiben is érezhetők voltak. A késő éjjelig érkezett jelentésekből csak következtetéseket lehet levonni, ezek pedig amellet tanuskodnak, hogy a földrengések több helyen *katasztrófális jellegűek* voltak.

A földrengésről részletesen ezek a jelentések és táviratok számolnak be:

A *szegedi* földrengést jelző-állomás komponensei tegnap éjjel és ma délelőtt oly hatalmas földlökéseket jeleztek, amilyent eddig még soha. A földrengésről *Hogyor* József kegyesrendi tanár adott ki hivatalos jelentést, amely így szól:

A *szegedi* földrengést jelző-állomás ma éjjel után tizenkét óra harminchat perckor két óra harminc percig, tehát egy óra ötvenhat percig tartó rendkívül erős földrengést jelezte. A földrengés északdéli irányban húzódott át és a komponensek kilengése a tizenkét centimétert is meghaladja. A készülék nyugtalansága ma délelőtt tíz óra negyvenhat perckor ismét észlelhető volt, működése tizenegy óra harminchét percig tartott. A komponensek kilengése most is meghaladta a tizenkét centimétert.

Ha a földrengés szárazon történt, föltétlenül *katasztrófális jellegű*. A földrengés helyét Szegeden nem lehetett megállapítani, mert a jelző-állomás erre még nincsen berendezve.

Ugyanilyen hatalmas földrengést jeleztek *Budapesten és Ógyalán is*. A hivatalos jelentések mindkét helyről azt mondják, hogy a földrengés az *utóbbi évtizedek leghevesebb földrengései közül való*. Helyét még nem lehet tudni, de ha lakott helyen történt, föltétlenül *katasztrófális jellegű*. A budapesti műegyetem jelentése ez:

Ma éjjelkor idegen világrészről eredő *katasztrófális földrengést jeleztek* a budapesti műegyetem földrengést jelző műszerei. Az ingók följegyzése tizenkét óra harmincnégy perckor kezdődik és hajnali három órakor végződik. A négy irótoll közül három kiesett; a Bosch-inga észak-déli komponensének utolsó kilengése *nyolcvanhat milliméter*; a kelet-nyugatié *százöt milliméter*; Wiechert-inga kelet-nyugati komponenséé *százhárom*. Csak a Wiechert-inga észak-déli komponensének tíje maradt helyén, amely aztán végig följegyezte a földrengést. Ennek a komponensnek legnagyobb kilengése hatvannyolc milliméter.

A meteorológiai intézet igazgatósága pedig ezeket mondotta:

Az ógyallai földrengéstjelző intézetünktől kapott értesülés szerint készülékeinek ma félelytájban *szokatlannul erős földrengést jeleztek*. A földrengés délkeleti irányban és aránylag nem nagyon távol történhetett.

Budapest, január 4.

A földrengést jelző műszerek nálunk Budapesten és a külföldön is nagy *katasztrófális földrengést jeleztek* ma éjjel. A föld-

rengés helye azonban igen távol, minden valószínűség szerint *Ázsia belsejében van* s ez az oka annak, hogy a földrengés okozta *katasztrófáról nem érkezett hír* s talán egyhamar nem is fog érkezni. Pedig a tudományos műszerek szerint a mai éjjeli földrengés *oly erős volt, mint az a rettenetes földindulás, amely Messzinát és vidékét, vagy még régebben Szan-Franciskót elpusztította*.

Bécs, január 4.

A császári és királyi meteorológiai és geodinamikai intézet szeizmográfikus készülékei ma éjjel után rendkívül erős földrengést jeleztek mintegy *ötezerszáz kilométernyi távolságról*. A földrengés harminchárom perccel harminckilenc másodperccel éjjel után kezdődött. A valószínű földmozgás Bécsben is mintegy másfél millimétert tett ki. A följegyzésekből arra lehet következtetni, hogy a földrengés, ha lakott helyen volt, *katasztrófális következményeket vont maga után*. A földrengés *fészke Ázsiában lehetett*.

Póla, január 4.

A császári és királyi hidografiai intézet szeizmográfikus készülékei múlt éjjel *rendkívül erős távoli földrengést jeleztek*. A följegyzések tizenkét óra harmincnégy perc tíz másodperckor éjjel után kezdődtek. A főfázis tizenkét óra negyvenöt perckor állott be, amidőn a készülék *százhuszonnégy milliméteres ingakilengést mutatott*. Ez az erős mozgás *tizenhárom percig tartott*. A készülékek jelzőmunkája csak reggel négy óra felé ért véget. Ha tekintetbe vesszük, hogy a rengési fészkek távolsága *mintegy ötezer kilométer* és a földrengés intenzitását kutató ingakilengések ugyanakkorák, mint a sokkal közelebb lévő messzina földrengés esetében, úgy arra lehet következtetni, hogy a mostani földrengés, amelynek fészke Perzsiában vagy Közép-Ázsiában lehetett, *nagy katasztrófális pusztítást okozott*.

Trieszt, január 4.

A császári és királyi tengerészeti obszervatóriumban a szeizmográfikus készülékek *katasztrófális földrengést jeleztek*, amelynek szinhegyét *ötszáznyolcvan kilométernyi távolságra teszik*. A földrengés kezdete tizenkét óra harmincnégy perc tizenhét másodperckor, a földmozgás maximuma *husz kilométer volt*, tizenkét óra ötvenhárom perc nyolc másodperckor, vége reggel egy óra negyvennégy perckor volt.

Ungvár, január 4.

Az ungvári földrengéstjelző állomás készülékei az éjjel *erős földrengést jeleztek*, amely tizenkét óra ötvenhat perckor kezdődött és egy óra ötvennyolc perckor ért véget. A legnagyobb ingalengés *nyolcvan milliméter volt*.

Éjjeli táviratok.

A késő éjjel érkezett táviratok egyre jobban megerősítik azt a föltevést, hogy a földrengés nagy pusztítások okozójává vált. *Szentpétervárról* jelentik, hogy a Taskendből érkezett megantáviratok szerint ott ma reggel négy órakor *hullámos földrengéseket éreztek*.

Wernijből jelentik: Ma reggel erős földrengés volt, amely öt percig tartott és *igen sok házat rombolt össze*. A hideg tíz fok, de az épen maradt házak mindegyikében annyira megrongálódtak a kályhák, hogy *fűteni lehetetlen*. Azt még nem lehet tudni, hogy mennyi emberélet esett a földrengés áldozatául.

Wernijből jelentik: Nagyon sok ház dőlt össze. A földrengés *akkora rombolást vitt véghez*, hogy *Taskend irányában a forgalom megszűnt*.

Kopalból jelentik: Ma reggel Kopalban előbb földmozgást, majd hatalmas földrengést éreztek. Több helyen a föld *megnyílt és mély szakadékok támadtak*.

Aliotában ugyanezen időben *nyugat-keleti irányban volt földrengés*.

NAPI HIREK

Elpusztultak a londoni ararkisták.

— Egy városrész izgalmai. —

(Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: A houndsditchi kerület egyik utcájában, a Lindleystreet egy házának földszinti lakói gyanus neszt hallottak éjszakának idején. Az ijedősebb emberek azóta aludni sem mertek s jelentést tettek a kerületi rendőrségen. Így derült ki, hogy gonosztevők *alagutat vájnak két házfal között*. Öt kiváló detektív ment ki a helyszínére. Az alagut már készen volt és a betörők tolvajlámpással fessegették az ékszeres bolt vasszekrényeit. A detektívek nem tudtak bejutni, csak az ellenőrző nyíláson figyelhették meg a rablókat. Bezörgettek.

Abban a pillanatban odabent eloltották a tolvajlámpást, hirtelen kinyitották az üzlet ajtaját és golyózáport zudítottak a rendőrökre. A meglepett detektívek még nem is nyulhattak revolvereik után, *ketten már holtan heverték, a másik három halálos sebbel vergődött a földön*. Egyikük fektében vakon belőtt a sötét boltba. Aztán csönd lett. Mire összefutottak a kerületbeli lakók és rendőrök jöttek tömegesen, a rablók a földalatti alaguton eltűntek. Mind az öt detektív életével fizetett vakmerőségeért.

Az ötszörös rendőrgyilkosság talpraállította London egész policiáját. Hajsza indult meg az elmenekült gyilkos betörők után. Szerencsés véletlen játszott közre, hogy a nyomozás hamarosan sikeres volt. Jelentkezett a rendőrségen egy szabósegéd, aki a támadás idején épen hazafelé tartott. Ez a szabó találkozott az utcán, a Sidneystreet sarkán három férfival és egy nővel. Az egyik férfi és az asszony hóna alatt cipelt egy másik férfit s előttük ment egy társuk.

A szabó elbeszélése nyomán nagy rendőrcsapat átkutatta a Sidneystreet illető házait. Az egyik lakásban a felső emeleten egy padlászobában tábori ágyon súlyosan sebesült, halálra váró férfit találtak. A szomszédaszobában két asszony kártyát vetett. Orosz zsidónők voltak.

Mialatt a két asszonyt faggatták, odakünn a férfi kiszenvedett. A két orosz asszonyt és a holttestet elvitték a rendőrségre. A kórházban súlyosan sebesülten fekvő egyik detektív a tolvajlámpás világánál asszonyt is látott. Így lett nyilvánvaló, hogy a két orosz zsidónő cinkostársa volt a betörőknek. Lefényképezték az agyonlőtt betörőt s falragaszokon hirdették, hogy kétezer font sterling jutalmat kap, aki agnoszkálja a holttestet. A plakátoknak meglelt a sikerük. Jelentkezett egy *Klemper* nevű szállásadó, s megmondta a rendőröknek, hogy az agyonlőtt rabló egy orosz festőművész, a neve *Gardstein-Morunzev* s egy időben nála lakott, tőle pedig elköltözött a Lindleystreetre. Így akadtak az agyonlőtt betörő rejtekhelyére, amelyet alaposan átkutattak.

Egész arzenált találtak a lakásban, kész bombákat, robbanószereket, tüzérek puskát, patront, de a legértékesebb fölfedezés az orosz terroristák levelezése volt. A levelek közt megtalálták a Londonban élő orosz anarchisták névsorát. Voltak levelek Párisból, Bécsből, Berlinből, Budapestről, Moszkvából és Varsóból. A rendőrség lázasan nyomozta az anarchistákat. Kikutatta, hogy a Sidneystreet 100 számú házban van a fészük. Néhány száz rendőr kis csapatokban gyülekezett, mikor még sötét volt, körülfogták az egész kerületet s azalatt egy csapat rendőr *Lesson* rendőrbiztos vezetésével behatolt a házba. Golyózápor fogadta a rendőröket és *Lesson* súlyosan megsebesült. Maga lord *Churchill* belügyminiszter is kiment a helyszínére s ő adott utasításokat a rendőrigazgatónak, hogy hol állítsa föl embereit.

Az anarchisták már nem menekülhettek, mert a katonaság sorfalat állott egészen a Whitechapelig. Élve nem lehetett kijutni. Az anarchisták kétségbeesetten védekeztek. Délután három óráig tartott az ostrom. Közben egy gyalogos csapat is kivonult egy Maxim-golyószórával. Délután három órakor lángok csaptak ki az ostromlott házból. Az anarchisták petróleummal meglocsolták és fölgyújtották a butorokat.

Lángaborult a ház. Egyszerre sűrű egymásután *hat bomba robbant föl odabent és a ház fedele beszakadt*. A tüzoltók gőzszivattyúkkal oltották a tüzet. Újabb bomba reszkettette meg a levegőt. Hat tüzoltó lezuhant a mélységbe a tolvajlámpáról. Végre a hatalmas vizsugarak elnyomták a lángokat. A házból csak